

Асоциация на индустриалния капитал в България днес в медиите

www.econ.bg

✓ **Кръгла маса: Ограничаване и превенция на неформалната икономика**

<http://www.econ.bg/events/article195454/%D0%BA%D1%80%D1%8A%D0%B3%D0%BB%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D1%81%D0%B0-%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5-%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%BD%D0%B0-%D0%BD%D0%B5%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0>

На 8 февруари 2011 г., 13.00 часа, сградата на Областна администрация - гр. Монтана (пл. "Жеравица" № 1) ще се проведе кръгла маса на тема: „Ограничаване и превенция на неформалната икономика“.

Участие ще вземат народни представители и представители на областна администрация - Монтана; на областна дирекция на МВР - Монтана; на работодателите и синдикатите от региона; на Митница - Лом; на Прокуратурата и на Сметна палата; на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), съобщиха от асоциацията.

***

Други публикации

[Вестник Сега](#)

✓ **Икономиката още не може да се измъкне от кризата**

<http://www.segabg.com/online/new/articlenew.asp?issueid=8282&sectionid=16&id=0000101>

Въпреки оптимистичните прогнози на управляващите и лекия ръст през ноември родната икономика отново се върна към мрачните времена. През декември спадът в строителството е 13%, на химическата промишленост - 21%, на производството на напитки - 8%. Като цяло промишленото производство е паднало с 1%. Това сочат данните на Националния статистически институт.

Дори търговията е зле въпреки големите надежди, възлагани на традиционното развързване на кесиите за коледно-новогодишното пазаруване. В търговията през пълния с празници декември има застой спрямо ноември, а спадът спрямо декември 2009 г. е с малко над 3%. В края на 2010 г. българинът е купувал значително по-малко дрехи, обувки, козметика, мебели. В същото време потреблението на храна, цигари и напитки се е качило с около 3%, но това вероятно се дължи на поскъпването, а не на купуването на повече стоки.

Според икономисти обаче не може да се прави извод, че движението надолу ще е тенденция, особено що се отнася до индустрията.

"Не могат да се правят големи изводи само на базата на месечни данни. В някои сектори например работят по 3-4 големи предприятия и ако едно от тях по някаква причина намали оборотите или спре да работи за един месец, статистиката ще покаже спад с 25%", коментира икономистът от "Индъстри уоч" Лъчезар Богданов. Колегата му Георги Ганев от Центъра за либерални стратегии също е на мнение, че в отделните подсектори на месечна база може да има огромни колебания заради еднократни събития и това е напълно нормално. "В единия месец например може да се е реализирала голяма поръчка, а в другия - не, или пък някое ключово предприятие може да е излязло в планов ремонт. Ето, в химическата промишленост през декември има 21% спад, но през ноември има ръст от 13%", каза Ганев. Според него много по-показателни са обобщените данни за индустрията, според които спадът през декември е лек и не е тревожен, а на годишна база има растеж, макар и малък.

В строителството най-значително е намаляло изграждането на сгради и по-малко - т.нар. инженерно строителство. Въпреки това от бранша хвърлят вината за кризата в сектора главно върху държавата, която бави стартирането на обществените поръчки. "Да, това е състоянието в нашия сектор и ние си го знаем. Поне до април-май ще продължаваме да спадваме. Затова не знам откъде идва бодряшкият тон на властта",

коментира шефът на Строителната камара Иван Бойков. По думите му другата причина за проблема в сектора е драматичният отлив на частни инвестиции, чието намаление било над 3 пъти.

Индустрията е надолу спрямо ноември с 1%, а равнотетката за цялата 2010 г. е малък ръст - с 5.2%, сочат данните. Добрите новини за декември са от сферата на ремонта на машини и оборудване, където има ръст с 20%, и от производството на цигари, където увеличението спрямо ноември е със 7%. Хубаво за икономиката е също, че на годишна база има сериозен ръст в производството на инвестиционни продукти - с близо 17%.

✓ Социалното министерство оставя без работа десетки българи

<http://www.segabg.com/online/new/articlenew.asp?issueid=8282&sectionid=2&id=0000502>

Десетки българи са на път да загубят минимум 14 дни възможност да се трудят заради действаща от 1 януари разпоредба в Кодекса на труда. Според нея регистрация на трудови договори след законния 3-дневен срок ще стават само след влязло в сила предписание на ГИТ, установи "Сегга". Тези предписания обаче влизат в сила 14 дни след като са издадени заради правото на обжалване. През това време договорът не може да се регистрира, а по закон човек не може да започне и работа. По този начин се губи и осигурителен стаж, тъй като работодателят няма как законно да води хората на работа, да им отчита надници и да им плаща осигуровки. Ако го прави, го очаква санкция от 1500 до 15 000 лв. за допускане на работното място на лица без контракти.

Промяната в Кодекса на труда беше направена по предложение на НОИ, след като в началото на 2010 г. бяха изловени 120 "кухи" фирми, регистрирани на неграмотни и малоимотни хора. В тях се назначаваха също необразовани лица на максимален осигурителен доход от 2000 лв., който се начисляваше за година назад. Договорите им се регистрираха с година назад и след това те веднага се прасаха в дълги болнични. По схемата НОИ "изгоря" с около 5 млн. лв. От 1 януари системата на НАП отхвърля вече директно регистрацията на договори след третия ден на сключването им, а закъснелите работодатели сами трябва да търсят инспекцията по труда за проверка.

От началото на годината от ГИТ са направили над 250 проверки заради забавени договори. Основните нарушители са кметове, директори на болници и на училища. Частниците масово решават проблема, като сключват договори от по-късна дата с наетите лица.

ИЗХОД

В момента трудовите инспектори и НАП действат на ръба на закона и за да не страдат хората, са се разбрали договорите да се регистрират веднага след предписанието заради презумпцията, че щом нарушителите са поискали проверката, едва ли биха обжалвали. Казусът може лесно да бъде разрешен с нова поправка, която да позволи регистрацията да става след издаването на предписанието, без да се чака то да влезе в сила. Депутатът от ГЕРБ Светлана Ангелова обаче обясни, че засега такава не се предвижда.

[Вестник Монитор](#)

✓ Индустрията отчете 5,2 % ръст за година

<http://www.monitor.bg/article?id=279197>

Ръст от 5,2 на сто е отбелязала българската индустрия в рамките на една година, показват декемврийските данни на Националния статистически институт (НСИ).

На годишна база спрямо декември 2009 г. увеличение на промишленото производство е отчетено в преработващата промишленост - със 7.9%, в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 0.8%, и в добивната промишленост - с 0.3%. Ръст е регистриран и в производството на инвестиционни продукти - 16.9%, в производството на продукти за междинно потребление - 6.9%, и в производството на енергийни продукти - 2.0%.

В сравнение с ноември 2010 г. обаче промишленото производство бележи лек спад от 1 на сто

Най-голямо е намалението на производството в добивната промишленост намалява със 7.1%, в преработващата промишленост - с 4.3%, докато в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ е регистрирано увеличение от 3.2%. По-значителен спад в преработващата промишленост се наблюдава при производството на химични продукти - с 21.2%, производството на метални изделия, без машини и оборудване - с 20.7%, производството на изделия от други неметални минерални суровини - с 10.9%, производството на напитки - с 8.2%. Ръст е регистриран в ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 20.3%, производството на тютюневи изделия - със 7.4%.

Според изчисления на Investor.bg износът на промишлените предприятия отчита рекорден ръст от 60,4% на годишна база през декември 2010 г. до 176,9 пункта. Увеличението е резултат от ниската база през

декември 2009 г., когато индексът на оборота на промишлеността на международния пазар е бил 110,3 пункта. Най-голям е ръстът в износа на хартия, картон и изделия от тях, като достига 375% на годишна база. От НСИ съобщиха още, че по предварителни данни търговията на дребно през декември също спада леко на месечна база – с 0,1%. Спрямо декември 2009 г. обаче се отчита увеличение с 3,1%. Оборътът през декември 2010 г. нараства в сравнение със същия месец на предходната година единствено в търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - с 2.7%. В останалите дейности темповете са отрицателни и варират от 1.7% в търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника до 6.3% в търговията на дребно с текстил, облекло и кожени изделия.

Експерти: Положителни сигнали от строителството

Анализаторите на Райфайзенбанк (България) отчитат известни положителни сигнали в промишлеността и строителството, но отбелязват, че въпреки това осезаемо съживяване на вътрешното търсене през последните месеци на 2010 г. едва ли ще бъде отчетено. Това се казва в последния месечен обзор на експертите от банката на актуалните към януари 2011 г. макроикономически данни.

През ноември, за първи път от края на 2008 г., строителната продукция нарасна с 1% на годишна база, благодарение 15% растеж на инженерното строителство (инвестициите в инфраструктурните проекти), припомнят от банката. Междувременно обаче последните актуални данни на НСИ отчетоха, че през декември 2010 г. продукцията в сектор „Строителство“ бележи 13% спад спрямо предходния месец. Почти същото е намалението и на годишна база.

✓ „Кремиковци“ отново остана непродаден

<http://www.monitor.bg/article?id=279203>

Шуменска фирма беше вчера единственият кандидат за покупка на активите, свързани с производствената дейност на "Кремиковци". Третият пореден търг за предзаводската и производствената площадка на някогашния металургичен гигант обаче се провали подобно на предишните два. Броени минути преди 13 часа в понеделник, когато изтече крайният срок за подаване на документи за участие в покупката, беше внесено единственото предложение. Управителят на шуменската фирма "Виктори комерс" ЕООД Георги Манчев направи оферта за придобиване на обособената част, която надскача само с 1 млн. лева първоначалната цена от 395 млн. лева.

Оказа се обаче, че компанията от Североизточна България не разполага с квитанция за внесени 10 на сто от обявената първоначална цена. Макар да беше предоставена електронна разпечатка за осъществен превод, от Българската банка за развитие уточниха, че до 16 часа вчера по сметки в банката не са постъпвали средствата в полза на комбината за участие в търга. Според управителя на шуменското дружество преводът е бил направен от руската банка „Росбанк“ още в 8 часа сутринта на 7 февруари, но българската банка е отхвърлила нареждането. Подобни проблеми с банката според Цветан Банков, синдик комбината, са направо абсурдни.

Поради липсата на направен превод компанията, зад която според управителя й стои руска финансова институция, се отказа от участие. Четвъртият търг за същите обособени части ще се проведе до края на март, началото на април според Банков. Следващата цена ще бъде 80 на сто от оценката – 316 млн. лева. Точната дата за следващия рунд ще бъде обаче определена от Софийския градски съд. "Кремиковци" беше обявен в ликвидация в края на май 2010 г., а дълговете му към кредиторите са над 2 млрд. лева. Комбинатът има *задължения към десетки кредитори* държавата, търговски дружества, работници и служители. Миналия петък синдикът обяви, че десетки инвеститори от страната и чужбина са направили оглед на включените активи. Първият търг с тайно наддаване се проведе на 13 септември миналата година, когато оценката на обособена част от комбината беше 565 млн. лева. В този случай се продаваха производствената площадка на дружеството заедно с всички активи, свързани с основната дейност на фирмата. Поради липса на кандидати се провали продажбата. Нямаше инвеститорски интерес и при втория търг, когато цената падна до 452 млн. лева.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Вериги притискат винарите

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2011-02-08&article=356920>

Търговските вериги силно притискат винарите да занижават цените, обяви шефът на лозаро-винарската камара проф. Пламен Моллов. Някои производители печелили едва по 2-3 евроцента на бутилка. Така не могат да правят инвестиции и да стимулират работниците. Износът е паднал с 10%, като проблем са и ниските експортни цени. Вино за чужбина се изнасяло и по 1 евро, което разваляло имиджа на родното производство. Най-много вино се изнася за Русия. В ЕС фаворит е Полша. За Китай, Виетнам и Япония е около 1% от износа ни. Конкурсът за наградата "Златен ритон" ще бъде международен. Но и тази година участниците са само от България. Дегустациите, които са част от международната изложба "Винария", ще бъдат от 7 до 13 февруари в Пловдивския панаир. В конкурса ще участват 435 проби от вина, 86 от ракии и 10 от бренди на 27 български фирми.

✓ Сменяме нефт и газ с водород

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2011-02-08&article=356920>

Водородът ще формира основната енергийна инфраструктура за следващите десетилетия, която може да замени природния газ, нефта и въглищата. Това заяви министърът на икономиката Трайчо Трайков по време на откриването на "Седмичата на водорода в България". Водородните технологии са едно от най-силните средства за преодоляване на негативното въздействие на енергетиката върху климата. В същото време те имат изключителна перспектива за реализацията на проекти за иновативен бизнес, смята Трайков. Той определя водородните технологии като голям шанс и пред европейското автомобилостроене.

www.infoweek.bg

✓ България вече може да продава емисии на парникови газове

http://www.infoweek.bg/tab_it/it.php?show_category=1&show_sub_category=1&id=9102

Молбата на България за възстановяване на **акредитацията** на страната за участие в международната въглеродна търговия беше удовлетворена от **Комитета по изпълнение на задълженията на страните по Протокола от Киото**, анонсират от Министерския съвет.

С възстановяването на акредитацията на страната за участие в търговията с емисии се отваря връзката към международния **регистър за транзакции**. Подновява се възможността за включване в европейската търговия с квоти и единици по механизмите на Протокола от Киото.

Правото на България за участие в международната въглеродна търговия бе прекратено на 28 юни 2010 г. въз основа на констатация на **компетентните международни институции** за зле функционираща национална система за инвентаризация на парникови газове в периода преди 2009 г.

Проверката на Комитета по изпълнение на задълженията на страните по Протокола от Киото през октомври 2010 г. констатира, че е постигнат огромен напредък и не са останали съществени нерешени въпроси, съобщават още от Министерския съвет.

www.dir.bg

✓ Фискалният борд влиза в конституцията?

<http://dnes.dir.bg/news/simeon-djankov-budget-deficit-7948753?nt=10>

Бюджетният дефицит да не надхвърля 3% от брутния вътрешен продукт, държавният дълг да не надвишава 40% от БВП, а преразпределителната роля на държавата да се ограничи до 38%.

Екип на финансовото министерство под ръководството на Симеон Дянков предлага тези ограничения за държавните разходи да се запишат в конституцията, пише "Дневник". Целта е по този начин не само да се въведе фискален борд в страната, но и той да се впише в основния закон, за да не зависи от смяната на управляващите мнозинства.

Предложението на Дянков по същество съпада с идеята на "Синята коалиция" само при извънредни обстоятелства да може да се допуска бюджетен дефицит до 3% - допустимият праг от ЕС.

Таван на бюджетните разходи до 40% пък съществуваше по времето на тройната коалиция по настояване на НДСВ.

За промяна в конституцията обаче няма да достигнат гласовете на ГЕРБ, "Атака" и Синята коалиция - ще е нужно мнозинство от 3/4 или 180 гласа. Управляващите ще трябва да убеждават и поне част от официалната опозиция, например ДПС.

Идеята на Симеон Дянков преките данъци да се вдигат с референдум най-вероятно ще се трансформира в утежнена процедура за гласуване в парламента, с квалифицирано мнозинство от 160 депутати.

Още миналата седмица Дянков загатна за промени в конституцията заради данъчния референдум. По последните му официални изявления допитването до народа трябва да е през 2013 г. след широки обсъждания. Експерти вече оцениха идеята като популизъм.

www.investor.bg

✓ Как ще функционира борсата за електроенергия у нас?

<http://www.investor.bg/news/article/112134/85.html>

Дългоочакваната електроенергийна борса, обещана от предишното правителство преди около три години, като че ли вече ще стане факт. Министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков наскоро потвърди, че до края на тази година националната електроенергийна борса трябва реално да заработи.

В ползите от създаването на електроенергийна борса отдавна всички са убедени. Една от очевидните ползи е по-нататъшната либерализация на енергийния пазар в страната. Според запознати още от средата на годината борсата ще започне да работи „експериментално“.

Досега у нас няма специализирана борса, на която да се търгува само даден вид енергия или енергоносители. Имайки предвид опита в тази област на други държави, енергийна борса може да съществува самостоятелно или електроенергията да се продава на стокова борса - като при нашите условия това е Софийска стокова борса (ССБ).

По принцип има и вариант, при който търговията с ток може да се извършва по два начина в зависимост от периода на доставка. На спот пазара на електроенергия може да се сключват основно сделки от един час до един ден преди реалната доставка. Водеща роля при организацията на този вид пазар се предвижда да има електроенергийният системен оператор (ЕСО), тъй като той е наясно с наличностите и потреблението на електроенергия във всеки един момент и съответно с излишъците (дефицита) и възможностите за пренасочването им.

От друга страна, форуърдни и фючърсни сделки с време на доставка от седмица до няколко месеца, дори до 2-3 години, биха могли да се сключват на ССБ, посочиха преди време от ръководството ѝ. Това би дало на пазарните участници възможност за хеджиране на производството и потреблението на ток, а фючърсната цена на електроенергията може да служи и като ориентир за бъдещи периоди.

Моделът обаче, който се предвижда да започне да функционира у нас след няколко месеца, е електроенергийна борса, на която се сключват сделки на спот пазара, т.е. тя ще бъде организирана от ЕСО, коментира за Investor.bg изпълнителният директор на ССБ Симеон Елазаров.

Как на практика ще се извършва търговията на електроенергийната борса

Производителите и търговците на електроенергия (някои дружества съчетават и двете), които към момента се очертава да са основно трите електроразпределителни предприятия (ЕВН, Е.ОН, ЧЕЗ), Националната електрическа компания (НЕК) и някои електроцентрали, ще подават офертите си в даден ден за следващия.

Офертите на продавачите ще съдържат количеството ток, което може да бъде продадено (за следващия ден), конкретното време на доставката и цената на електроенергията.

От своя страна, ЕСО ще съгласува тези доставки технически, т.е. в зависимост от възможностите на електрическата мрежа, за да не се получи претоварване в даден момент по дадено направление.

На следващия ден, по време на провеждането на самия търг (за обявените предния ден количества електроенергия), купувачите – които първоначално биха могли да бъдат част или всички предприятия в страната, големи консуматори на електроенергия (около 100 на брой) – ще наддават по всяка подадена оферта на продавачите.

„Тъй като разчетите към момента сочат, че заявената от купувачите електроенергия ще бъде сумарно повече от предлаганата, то на практика търгът ще се провежда на принципа на открит аукцион“, смята Симеон Елазаров.

Така, поне в началото на функциониране на енергийната борса, токът ще се продава по максималната предложена цена, достигната по време на наддаването, а не по т.нар. „единна спот цена“ за дадения период (час или няколко часа), която представлява „равновесна“ цена за периода.

Както може да се предположи, цената на електроенергията в пиковите часове на деня ще е най-висока, а през нощта – най-ниска. Цените на енергийната борса обаче ще зависят и от броя участници, подаващи оферти за покупка на ток за даден период от денонощието, както и от сумарното количество ток, за което правят заявка. На практика това означава, че дори за два последователни дни борсовата цена на електроенергията за един и същ период от денонощието може да не е еднаква.

Ще останат ли участници на електроенергийната борса без ток поради недостатъчно предлагане

Дори количествата ток, предлагани от продавачите за част от денонощието да не са достатъчни (което в началото на функциониране на борсата вероятно ще се случва често), никой потребител, направил заявка на енергийната борса, няма да остане без ток. Когато предлаганите от продавачите количества ток за даден „отрязък“ от време се изчерпат, ЕСО (НЕК) ще продава т.нар. балансираща електроенергия, по всяка вероятност на вече достигнатата цена на борсата за дадения период или по-висока, коментират експерти от бранша.

По този начин, т.е. на по-висока цена, ще бъде продавана електроенергия и на фирми, които поради някаква причина не са подали навреме заявки за закупуване на ток за следващия ден, а ги подават в деня на покупката.

Бъдещето на електроенергийната борса

Очакванията са, че постепенно на открития пазар, т.е. на електроенергийната борса, ще излязат всички потребители „на едро“ на електроенергия, независимо дали са малки или големи фирми и т.н., тъй като няма да е справедливо някои консуматори (предполага се големи) да имат дългосрочни договори с производител(и) и като цяло да купуват електроенергия на по-ниска цена от борсовата.

От друга страна, пазарът на електроенергия у нас няма да е изцяло либерализиран, докато не започне да функционира и „срочна“ енергийна борса, на която да се сключват форуърдни и фючърсни сделки, и която ще е изцяло ликвидна.

В този случай не само ще се сключват сделки за покупко-продажба на ток за по-дълъг период от време (със съответните предимства както за потребители, така и за продавачи, вкл. изготвяне на „портфейл на поръчките“), но и големите потребители, които впоследствие имат излишък на закупена електроенергия, ще може да я продадат обратно на борсата.

След месеци или години по всяка вероятност спот пазарът и „срочната“ борса за електроенергия (която функция би могла да се изпълнява от Софийска стокова борса), ако са изградени отделно, ще се обединят, е мнението на Симеон Елазаров.

А след това ще се „върви“ към единна енергийна борса за региона. Според експерти при нормално развитие на енергетиката и електроенергийния пазар това е неминуемо, предвид спецификата на вида стока „електроенергия“, развитието на мрежите, на пазарите и т.н. Към монета може да се прогнозира, че тази единна електроенергийна борса може да бъде базирана в София или Букурещ (Румъния).